

ע"פ 190/15 - מאיר פאפו נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 190/15 - א'

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקש: מאיר פאפו

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו בת"פ 27879-03-13 שניתן ביום
7.12.2014 על ידי כב' סג"נ ע' מודריק

תאריך הישיבה: כ"ב בטבת התשע"ה (13.1.2015)

בשם המבקש: עו"ד איתי בן נון
בשם המשיבה: עו"ד נעימה חנאווי

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגדרו נגזרו על המבקש, בין היתר, 17
חודשי מאסר בפועל.

1. המבקש הורשע, על-פי הודאתו, בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדו ונגד נאשמים אחרים. בכתב
עמוד 1

האישום נאמר, כי המבקש, בעת שפעל כמתנדב בשורות המשמר האזרחי באזור התחנה המרכזית בתל-אביב, נכנס לבתי עסק המנוהלים על-ידי נתינים זרים, לעיתים תוך שהוא מתחזה לשוטר, ושדד מהם או מבית העסק סכומי כסף שונים. בכתב האישום המתוקן נאמר, כי מעשי השוד בוצעו, לעיתים, כשהמבקש מלווה במי מהנאשמים האחרים, ולעיתים תוך הפגנת אלימות כלפי רכוש, תקיפה, איומים ושימוש בנשק קר. לפיכך, הורשע המבקש בשתי עבירות שוד; בניסיון לשוד; במספר עבירות של דרישת נכס באיומים וכן תוך שימוש בנשק קר; ותקיפה לשם גניבה.

2. הודאת המבקש במיוחס לו ניתנה במסגרת הסדר טיעון שבגדרו הוסכם כי המשיבה תעתור לעונש מאסר בפועל של 17 חודשים ותשלום פיצוי למתלוננים, וכי המבקש לא יהיה מוגבל בטיעונו לעונש.

3. בגזר דינו עמד בית משפט קמא על כך שבמקרים דומים, בהם אנשים לובשי מדים ונושאי נשק, ניצלו את כוחם כלפי אוכלוסיות מוחלשות, מתחם הענישה הועמד על שנתיים ועד שש שנות מאסר בפועל, וזאת לאחר שנשקלו שיקולי שיקום ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים באותם מקרים. נאמר, כי עניינו של המבקש נבדל אך במעט מאותם מקרים בהם נקבע מתחם הענישה הנזכר, ו"הבדלי הנסיבות אינם משנים את המתחם אלא כדי תזוזה מעטה" לשנה וחצי ועד חמש שנות מאסר בפועל.

בבואו לגזור את דינו של המבקש, עמד בית משפט קמא על כך שלא ניתן לומר שבעניינו מתקיימים "שיקולי שיקום מובהקים" ומה גם שבנסיבות המקרה דנא שיקולי ההרתעה גוברים על שיקולי השיקום. בהקשר זה עמד בית המשפט על כך שמנסיבות המקרה ניתן ללמוד כי למתנדבי המשמר האזרחי ניתן כוח רב "בלי שמתקיים פיקוח ראוי על תנועותיהם ופועלם" ועל כן נדרשת "תגובה הולמת המשדרת מסר ברור הן לציבור והן למתנדבים". לבסוף, עמד בית משפט קמא על כך שבהסדר הטיעון הסכימה המדינה לעונש הנמוך מהרף התחתון של המתחם הראוי וזאת אף ש"אין לכך טעם מצדיק ברור", אך מאחר "שהסטייה אינה גדולה" אישר בית המשפט את הסדר הטיעון. לאחר כל זאת, גזר בית משפט קמא על המבקש 17 חודשי מאסר בפועל; 17 חודשי מאסר מותנים; ופיצוי של 500 ש"ח לשני מתלוננים (ובסך הכל - 1,000 ש"ח).

4. עתה מבקש המבקש כי יעוכב ביצועו של עונש המאסר שהושת עליו. לטענת המבקש, לקראת מתן גזר הדין בעניינו, הוגש תסקיר שלא שלל את סיכויי שיקומו והצביע על קשייו הייחודיים בתחומי החיים השונים (מפאת צנעת הפרט לא ארחיב בהבאת הנתונים בהקשר זה). המבקש מלין על כך שאף שביקש לדחות את שלב הטיעונים לעונש עד שיתקבל תסקיר משלים בעניינו, כפי שביקש שירות המבחן, בית משפט קמא הורה על קיום הדיון טרם קבלת התסקיר המשלים. בבקשתו עומד המבקש על כך, שאף שהמשיבה ביקשה שיעצר עד לתום ההליכים נגדו, הוא שוחרר למעצר בית עוד בטרם התקבל תסקיר מעצר בעניינו, וכי תנאי מעצר הבית בו היה נתון אף הוקלו מעת לעת. המבקש מדגיש גם כי לא הפר את תנאי השחרור שנקבעו במסגרת ההחלטה לשחררו למעצר בית. לטענת המבקש, מאזן הנוחות נוטה לעבר קבלת בקשתו, שכן אם יאלץ להתחיל בריצוי עונש המאסר ובסופו של יום ערעורו יתקבל, ייתכן שמטרת הערעור תסוכל נוכח תקופת המאסר שהושתה עליו. לבסוף מציין המבקש, כי יומיים לאחר שניתן גזר הדין בעניינו, הוא שולב בתעסוקה בחברה המעסיקה עובדים מוגבלים - והדבר מסייע בשיקומו, ודחיית בקשתו תביא לקטיעת מהלך חיובי זה.

בדיון חזר בא-כוח המבקש על עיקרי הטענות והיפנה לשורת החלטות בגדרן עוכב ביצועם של עונשי מאסר לתקופות דומות ואף ממושכות יותר. נטען כי אם תינתן למבקש ההזדמנות להציג לבית המשפט, באמצעות שירות המבחן, אופציות טיפוליות (אפשרות שלא ניתנה לו בבית משפט קמא), טובים סיכויי לשכנע את ערכאת הערעור להקל

בעונשו, עד כדי מאסר שירוצה בעבודות שירות.

5. באת כוח המשיבה עמדה על סיכויי הלא גבוהים של הערעור, נוכח העובדה שהעונש שנגזר מצוי במתחם הסדר הטיעון ועולה בקנה אחד עם הפסיקה שהתייחסה למקרים קרובים. לטענתה, אין זה סביר שעונש המאסר בפועל בין כתלי הכלא יבוטל לחלוטין, ומדובר בתקופת מאסר שאינה מצדיקה, כשלעצמה, עיכוב ביצוע. עוד צוין כי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית קונקרטית וכי העבירות בהן הורשע המבקש מאופיינות בכך שיש עמן פגיעה באמון הציבור באנשי החוק ופגיעה באוכלוסיות חלשות. בנסיבות אלה נטען שיש לייחס משקל לעקרון שלפיו ראוי להחל בריצוי העונש בסמוך לאחר מתן גזר הדין; עקרון שיסודו, בין היתר, באינטרס הציבורי באכיפה אפקטיבית של הדין הפלילי. לפיכך המשיבה מתנגדת לעיכוב הביצוע.

דין והכרעה

6. מרכיבי שיקול הדעת בכל הנוגע לעיכוב ביצוע עונש ידועים ומוכרים ואין צורך לשוב ולפרטם. נראה כי השיקול המרכזי שעומד לזכות המבקש נוגע למשך תקופת המאסר, שהוא "גבולי" מבחינת המשקל שיש לייחס לנתון זה, כשלעצמו, בכל הנוגע לעיכוב הביצוע. לכך יש להוסיף את עברו הנקי, את הודאתו, את העדרו של חשש קונקרטי לשלום הציבור אם תתקבל הבקשה (כשהמבקש משוחרר מזה כשנתיים ולא נרשמו לחובתו הפרות של תנאי השחרור) ואת הקשיים המיוחדים שצפוי המבקש לחוות במאסרו נוכח מבנה אישיותו. שירות המבחן עמד על כך כשהמליץ בשולי התסקיר כי בית המשפט יסב תשומת לב גורמי שב"ס "למצבו הנפשי והצורך בהתערבות פסיכיאטרית ופיקוח בעניינו".

מנגד, אני סבור, מבלי שיש בכך קביעת עמדה נחרצת, שהמשוכה שבפניה ניצב המבקש היא גבוהה, שכן העונש שהושת עליו מצוי במתחם הסדר הטיעון, גם אם ברף העליון שלו, ולכאורה אין לומר שאינו הולם את חומרת המעשים. בנוסף, כשמדובר במי שייצג את רשויות החוק בעת שביצע את מעשי העבירה, גובר משקלו של השיקול שעניינו מימוש גזר הדין סמוך לאחר שניתן כדי להבטיח את אמון הציבור באכיפה אפקטיבית של הדין הפלילי. סבורני, כי השיקולים הנזכרים, בצירוף הנתון בדבר מועד הדיון הצפוי בערעורו של המבקש שיפורט להלן, מטילים את הכף לעבר דחיית הבקשה. אכן, במקרים לא מעטים בהם הושת עונש מאסר הקרוב לזה שהושת על המבקש, התקבלו בקשות לעיכוב ביצוע. עם זאת, מדובר אך באחד השיקולים שיש להביא בחשבון, ואין בשיקול זה, כשלעצמו, להביא לקבלת בקשה לעיכוב ביצוע, בכל מקרה, ובלי שיובאו בחשבון שיקולים נוספים. כך בענייננו, כאשר בוחנים את סיכויי הערעור, וכאמור, בלי שאטע מסמרות, נראה כי גם אם יוקל העונש, הוא עדיין יכלול מרכיב של מאסר מאחורי סורג ובריח, בהתחשב באופי המעשים שבגינם הורשע המבקש ובפסיקתו של בית משפט זה במקרים דומים. מבחינה זו, ובהתחשב בכך שמבירור עם יומן בית המשפט עולה, כי סביר שהדיון בערעור ייקבע לחודש יולי הקרוב, אני סבור שדחיית הבקשה עלולה להביא לסיכול סיכויי עיקר הערעור.

7. בנסיבות אלה, נדחית הבקשה לעיכוב ביצוע. עם זאת, ובתחשב בהערת שירות המבחן המפורטת לעיל, ראיתי לנכון לדחות את מועד התייצבותו של המבקש לריצוי עונש המאסר עד ליום 16.2.2015 וזאת על מנת שהמבקש יעבור הליכי מיון קפדניים כדי שיובטח שהוא יזכה לטיפול ולפיקוח להם הוא זקוק בין כתלי הכלא.

המבקש יתייצב לריצוי מאסרו בימ"ר ניצן ביום 16.2.2015 עד לשעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, על ענף אבחון ומיון של שב"ס, טל. 08-9787377, עמוד 3

ניתנה ביום, כ"ד בטבת התשע"ה (15.1.2015).

תוקנה היום, כ"ט בטבת התשע"ה (20.1.2015).

ש ו פ ט
